

Konduktív nevelési gyakorlat a Starnberger See-nél

Németországban, a Münchenhez közeli Starnberger See partján éltem két hónapig, az Erasmus-program által lehetővé tett külföldi szakmai gyakorlatot teljesítve. Konduktorhallgatóként egy, a Pető Intézettel közös alapokon nyugvó, de a német viszonyokhoz adaptálódott konduktív, illetve inkluzív intézményben (*Fortschritt, Konduktiv Heilpädagogischen Tagesstätte*) folyó munkához csatlakozhattam. Az óvodás

csoportot konduktori team vezette, akik hamar maguk közé fogadtak, szükség szerint segítségemre voltak, de általában hagytak önállóan dolgozni, kísérletezni. A kísérletezésre azért volt szükség, mert egyfelől németül kellett kommunikálnom olyan óvodáskorú gyerekekkel, akik többségének nem a német az anyanyelve, és akik fele nem vagy alig beszél; másfelől a csoportba néhány cerebrális

parézissal élő, de annál több autizmussal és egyéb fejlődési zavarral élő gyerek járt. Ők, ellentétben a központi idegrendszeri eredetű mozgássérültekkel, teljesen új kommunikációs módokat és cselekvéseket igényeltek. Nemcsak az autizmussal kapcsolatos tapasztalataim keletkeztek a tanult ismeretek mellé, hanem a CP-s és az autizmussal, illetve szindrómával élő gyerekek együttnevelése, napirend és program kialakítása jelentett szakmai újdonságot és cselekvéssel megszerzett új tudást. A különböző nemzetiségű: szír, török, afrikai, ukrán, olasz, indiai, német

családok mind más perspektívát mutattak a hozzánk járó sajátos igényű gyermekük környezetéről, szokásaikról, normáikról, így az európai és az Erasmus-féle „Vielfalt”-élmény nem maradt el annak ellenére sem, hogy alapvetően magyar konduktorokkal dolgoztam német nyelven. A munka, ahogy teltek a hetek, egyre több örömet tartogatott, egyre kevésbé fárasztott, emellett egyre inkább részt vehettem programrészek

vezetésében, később egy-egy nap vezetésében. A teammel jó kapcsolatot ápolunk, és délutánonként nem egyszer mentünk le a tóhoz közösen úszni, vagy kávézni a partra. A környezet – bár Budapesttől oly eltérően vidéki kisváros, a Niederpöckingben álló Fortschritt épülete pedig egyenesen, mintha egy balatonparti üdülőövezetben lett volna, félórányi erdős, tó mentén futó sétára Starnbergtől – az első napoktól megnyugtató. A hűvös, tiszta tó és a fák zúgása, az ott élő németek nyugodt, mosollyal köszöntő arca, a munka utáni hosszú erdős séták

mégiscsak az üdülés képzetét keltették, egyensúlyba hozva a munkát a pihenéssel. Rengeteget jártam Münchenbe, minden hétvégét ott töltöttem, felfedezve a várost, a hatalmas Hofgartent és az Englischer Gartent, templomokat, a Residenzt, és majdnem az összes művészeti múzeumot, amikben rendkívül

gazdag München (csak néhány: Alte Pinakothek, Glyptothek, Lenbachhaus, Pinakothek der Moderne, Staatliches Museum Ägyptischer Kunst – és ezeket mind láttam).

Minden kihívás, minden gyerek, család és konduktor, akit megismertem, minden nehézség az egyszerűektől a nehezen megfejthetőig megérte, mert a változáshoz rugalmasodást, a magamba vetett bizalom és a jövőbe vetett remény növekedését hozta magával, új gondolatokat és kitekintést a megszokott világból, bátorságot a tervezéshez és az életem irányításához.

Lakó Liza